

Pellervon Päivä 2015

Uutta tietoa osuustoiminnasta

Avaus

Tiina Linnainmaa

Hallituksen varapuheenjohtaja

Hyvät Pellervon päivän osanottajat

Nykypäivän sanoja ovat uudistuminen, tarttuminen ajan hetkeen ja eläminen tässä päivässä. Olemme joutuneet oppimaan uusia tapoja toimia, ottamaan uutta teknologiaa käyttöön ja sisäistämään uusia asioita niin valtavalla nopeudella, että heikompia jo hirvittää.

Pitää osata googlata, tietää wikipediat ja hikipediat, pitää olla somessa, facessa ja twitterissä. Asiat pitää hoitaa verkossa, oli kyseessä sitten laskujen maksaminen, varausten hoitaminen, lomakkeiden ja hakemusten täyttö tai ostosten tekeminen.

Koneet ja laitteet uusiutuvat huikealla tahdilla. Vanhaa ei vielä osaa kunnolla käyttää, kun jo uusi laite tulee markkinoille. Oma hyvä kännykkä on vasta tullut tutuksi kun se on auttamatta jo vanhanaikainen ja pitäisi vaihtaa uuteen niiden uusien sovellusten takia.

Meidän pitää elää tätä päivää kaikkine nopeine muutoksineen, jos haluamme olla mukana vaikuttamassa, päätöksen teossa tai ihan vain jokapäiväisen elannon hankkimisessa.

Niin on myös yli 110 vuotta vanhan osuustoiminnankin täytynyt uudistua vastaamaan tätä päivää, tämän päivän jäsenten ja markkinatalouden muuttuneita vaatimuksia. Ja näin osuustoiminta on täällä Suomessa tehnytkin.

Oivina esimerkkeinä ovat uusi osuustoimintalaki ja aivan tuore osuustoiminta verotusta koskeva laki.

Uudessa osuustoimintalaissa varmasti eniten ihmetystä herätti se mahdollisuus, että yksi henkilö voi perustaa osuuskunnan. Miten se voi olla mahdollista, koska osuuskunta yritysmuotona juuri perustuu useamman jäsenen muodostamaan liittoutumaan, mikä avulla yhdessä haetaan jäsenille etuja halutulla sektorilla.

Aika näyttää, kuinka suosituksi tuo mahdollisuus yhden henkilön osuuskuntaan tulee, mutta uskoisin, että jatkossakin useamman jäsenen osuuskunta on se varsinainen ja halutin osuuskuntamuoto.

Uusi osuuskuntia koskeva verolaki sai eduskunnan hyväksynnän joulukuussa viime vuonna. Kaikilta osilta se ei mennyt kuten Pellervo toivoi, vaikka yritimme sen sisältöön vaikuttaa ihan viime metreille saakka. Tämän lain kanssa pystyy tai siis on pystyttävä elämään. Sen keskeisimmistä muutoksista saamme täällä Pellervon päivässä selvityksen Kontkasen Annelta.

Hyvät kuulijat

Aivan uutena osuustoiminnallisena aluevaltauksena pitäisin Tampereen yliopiston johtamiskorkeakoulun ja Tekesin hanketta, missä selvitetään nettimaailmassa eli virtuaalisesti perustettavan työosuuskunnan mahdollisuutta. Eli voisit netissä löytää perustettavalle osuuskunnalle jäseniä, hankkia osuuskunnan tarvitsemaa rahoitusta ja löytää osuuskunnan tarvitsemat palvelut, mm. kirjanpidolle. Netissä asiakkaat voisivat löytää osuuskuntayrityksen juuri sitä palvelua varten, mitä tarvitsevat.

Esimerkkinä vaikka Kainuusta ja Oulusta löytyy halukkaita yrittäjiä, jotka haluavat perustaa siivouspalveluita tarjoavan osuuskuntayrityksen. Jäsenet löytävät toisensa netissä ja perustavat osuuskunnan. Sitten Tampereella asuva kainuulainen on huolissaan yksin asuvasta äidistään ja hänen jaksamisesta. Hän löytää netistä palvelun ja voi ostaa siivousapua äidilleen.

Kysyntä ja tarjonta kohtaavat täysin netin välityksellä.

Näitä uusia osuustoiminta-aloja vaikka nettiperusteiseksi voisivat olla myös kyläkoulujen säilyttämis-hankkeet, urheiluseurat eri lajeineen ja kulttuuritoiminta.

Tällaiset tutkimushankkeet ovat mitä parhain osoitus siitä, että osuustoiminta elää tätä päivää ja on valmis vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin.

Sinänsä osuustoiminnan tutkimusta ja koulutusta meillä on vara vielä monin kerroin lisätä. Joitakin kandi, gradu ja tohtorinväitöstitä osuustoiminnasta aina vuosittain tehdään mutta suhteutettuna Suomen osuustoiminnallisuuteen, niin määrää voitaisiin lisätä moninkertaisesti. Toivottavasti Lappeenrannan osuustoiminta professorilla ja Sitä hoitavan liro Jussilan työllä saadaan lisättyä merkittävästi osuustoimintatuntemusta yliopisto- ja tiedepiireissä.

Lähes kyntämätön sarka meillä on kuitenkin vielä peruskoulun ja keskiasteen oppilaitoksissa ja heidän yrittäjyyskasvatuksen opetuksessa. Eli ei työ kesken lopu.

Hyvät Pellervon päivän osanottajat

Osuustoiminta on jäsentensä välineenä ja tukena taloudellisessa toiminnassa. Edelleenkin hyvin hoidettu osuustoiminta on myös alkutuotannossa tuottajalle paras keino saada paras mahdollinen hinta markkinoilta.

Osuustoiminta on myös jäsentensä tukena, kun markkinat sakkaavat ja hinnanlaskut ovat edessä. Erittäin hyvin tämä on nähty kuluneen talven aikana Venäjän vientipakotteista kärsineellä maitoalalla. Hinnanlaskuja on jouduttu tekemään mutta hankintaosuuskunnat ottivat rajuista hinnan laskuista itselleen osan, jotta tuottajan kokema pudotus olisi edes hiukan inhimillisempi. Toki hankintaosuuskunnan maksama erotus hinnanlaskusta on tuottajien eli jäsenten omaa rahaa, mutta näin akuutissa vaiheessa tuo tuki tuottajille on enemmän kuin tarpeen. Samoin osuuskunnat pitivät huolen, että kaikki jäsenten tuottama maito haettiin tiloilta ja jalostettiin, vaikkakin huonommin kannattaviksi tuotteiksi. Tämä on vahva osoitus siitä, että osuustoiminta pystyy nykyisessäkin markkinamaailmassa olemaan jäsentensä tukena vaikeinakin aikoina.

Hyvät kuulijat

Silloin tällöin esiin pilkahtaa väitteitä, että osuustoiminta olisi jotenkin jääne menneiltä ajoilta eikä vastaa tämän päivän tarpeisiin markkinatalouden ja markkinaosaamisen ja – vaikuttamisen alueilla.

Viimeisimpänä näistä on Valtioneuvoston kanslian raportti, missä pohdittiin Suomalaisten yritysten omistajuutta. Raportissa todettiin, ettei osuustoiminta sovellu muuttuvaan talouteen. Mistä näitä tämmöisiä raportteja oikein syntyy?

Tietämättömyyden suomalla suurella itsevarmuudella tehdään päätelmiä ja linjauksia.

Onneksi Pellervon valtuuskunta teki asiasta kannanoton, mikä on saanut hyvin palstatilaa mediassa. Ja medianäkyvyys on ollut osuustoiminnan kannalta myönteistä. Me tarvitsemme Suomessa monimuotoista ja eri tarpeisiin soveltuvaa yrittäjyyttä.

Osuustoiminta ei todellakaan ole mikään auringonlaskun ala. Sen me tulemme tämänkin päivän monissa esityksissä ja kannanotoissa huomaamaan.

Toivotan teidät kaikki lämpimästi tervetulleeksi tämän vuoden Pellervon päivään ja tähän aamupäivän seminaariin kuulemaan uutta tietoa osuustoiminnasta.

Tervetuloa!